

PIECZOŁOWAĆ (13) *vb impf*

e, oba o oraz a jasne.

inf pieczołować (2). ◇ *praes 1 sg* pieczołuję (1). ◇ *2 sg* pieczołujesz (2). ◇ *3 sg* pieczołuje (4). ◇ [1 *pl* pieczołuj(e)m.] ◇ *praet 2 sg m* -ś pieczołowiał (1). ◇ *3 sg m* pieczołowiał (1). ◇ *imp 2 sg* pieczołuj (1). ◇ *2 pl* pieczołujcie (1).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVII – XVIII w.*

Starać się, troszczyć się, trudzić się, zabiegać o coś; curare, cura ardere Mącz (13) : gdy sie kto prawować ma [...] yáko sie wtem pracuye/ yáko wyele pyeczóluye/ myfli/ nye dofypya/ byega/ yeździ/ koždy to [...] vmye powyedzyeć *GliczKsiąż N3v; Mącz 73b; Przeto Íprawcy narodow/ mądrze pieczołuycie GrabowSet E3v, X3v.*

pieczołować o kogo, o co (3): OpecŻyw 60; Ták yáko ocyec włafny czyni około cyálá o kthore sie ftára y pieczołuye [możliwa też lekcja: sie ... pieczołuje]. GliczKsiąż N5v, C8v; [AktaSynod I 75, 196; o ktory [lud nędzny, prosty] Pleban każdy albo Opiekun duflny/ przed bogiem y światem/ wiernie a pilnie pieczołować winien UstKościel 111, 7].

[*pieczołować po czym: Afzebych my tak pokoia w Kościolach nafzych/ po czemesmy vftawycznie wfdichali/ y dniow niniefzych iefzcze pieczoluiem/ na koniec [...] vczeftnikiem byli. UstKościel c.]*

cum inf (1): Co pozyteczno/ zniszczyć pieczołuielf/ A to/ co fzkodzi/ w twym kochaniu pływ. GrabowSet G.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z odpowiednikiem: o tym (1); aby (2), jakoby (1)] (3): Cura ut valeas, Miei pieczą o zdrowiu/ pieczołuy abyś był zdrów. Mącz 73b; SienLek Vuu2v; GrabowSet G2.

Szeregi: »bawić się i pieczołować« (1): iż ten Wydávca którégom ia to rzeczy popráviał/ o tym fye báwił y pieczołowiał [możliwa też lekcja: sie ... pieczołowiał]/ iákoby był ty wilgości polfkim ięzykiem wyflowić mógl SienLek Vuu2v.

»pracować się i pieczołować« (1): Márto márto/ ty sie prazuiefś ij pieczoluielfś [możliwa też lekcja: sie ... pieczołujesz] o wielkie rzeczy [sollicita es et turbaris erga plurima Vulg Luc 10/41] OpecŻyw 60.

»starać się, (i) pieczołować« [szyk 2:1] (3): GliczKsiąż C8v, N5v; Cura ardere, Pieczołowác/ Stárać sie. Mącz 15b.

[*»pieczołować a strzec się«: Przetofz aczkolwiek/ ile napilniei pieczołować a ftrzec się nam należy/ ażebych/ iako zlofnicy niecierpieli UstKościel 75.]*

W przen (1) : Záfte wyęcey sie máyá ftárác y pyeczólówác [możliwa też lekcja: sie ... pieczołowác] rodzicy o tho zboże ktore fnich vrofcye GliczKsiąż C8v.

Przen (1) : on ímok ftary [szatan]/ Co/ czułym okiem/ záfwsze pieczołuiel/ [...] By mnie w wiodł/ vśíluie/ W íwe ćienie GrabowSet I3.

Synonimy: bawić się, dbać, starać się, troskać się.

Formacje współrdzenne: pieczołować się; pieczować.

Cf **PIECZOŁOWANIE, PIECZOŁUJĄCY**